

අන්තර්ජාලය බිලියනය ඉක්මවයි

පසුගිය දෙසැම්බර් මාසයේ දී ලොව පුරා අන්තර්ජාලය පරිහරණය කරන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව පුරා වනාවට බිලියනය ඉක්මවූ බව ලෝක ව්‍යාප්ත ජාලය පිළිබඳ පර්යේෂණ වල නියුතු කොමිසන්වල ආයතනය නිවේදනය කරයි. එසේ වූ ද අන්තර්ජාල පහසුකම් ඉන්ටනෙට් කැලේ සහ පුස්තකාල වැනි ආයතන හරහා අන්තර්ජාලයට ගොඩවූවන් සහ වයස අවුරුදු 15 ට අඩු අය මේ ගණනයට ඇතුළත් නොවූ බැවින් සැබෑ සංඛ්‍යාව මෙයට වඩා බොහෝ වැඩි විය යුතු බවද ඔවුහු පවසති.

"මේ සංඛ්‍යාව අපට පෙන්වා දෙන්නේ ලොව ඉතා වේගයෙන් කුඩා වෙමින් තිබෙන බවයි" කොමිසන්වා ආයතනය පවසයි.

ලෝකයේ එක් එක් කලාපයේ අන්තර්ජාල පරිහරණය කරන්නන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගත් විට පහත දත්ත අපට ලැබෙයි.

- ආසියා - පැසිෆික් කලාපය - 41%
- යුරෝපය - 28%
- උතුරු ඇමෙරිකාව - 18%
- ලතින් ඇමෙරිකා - 7%
- මැද පෙරදිග සහ අප්‍රිකාව - 5%

ලෝකයේ අන්තර්ජාලය පරිහරණය කරන්නන් වැඩියෙන්ම සිටින රට චීනයයි. ඒ සඛ්‍යාව මිලියන 180 කි. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ මිලියන 163 කි. ජපානයේ මිලියන 60 ක් වන විට ජර්මනියේ සහ මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ මිලියන 37 ක් අන්තර්ජාලය පරිහරණය කරද්දී ප්‍රංශයේ මේ සංඛ්‍යාව මිලියන 34 කි.

- ඉන්දියාව මිලියන 32
- රුසියාව මිලියන 29
- බ්‍රසීලය මිලියන 28
- දකුණු කොරියාව මිලියන 27
- කැනඩාව මිලියන 22
- ඉතාලිය මිලියන 21

ලෝකයේ වැඩිම දෙනෙක් ගොඩ වූ වෙබ් අඩවිය ගුගල් වෙබ් අඩවියයි. ඒ සංඛ්‍යාව මිලියන 7779 කි. දෙවෙනි තැනට එන්නේ මයික්‍රොසොෆ්ට් අඩවියයි. එයට මිලියන 647 කි. තුන් වෙනි තැන ගන්නා යාහු අඩවියට ගොඩ වූ සංඛ්‍යාව මිලියන 562 ක් වෙයි.

ජගත්

23 වන විදුලි තැන්පත් (හඳුනා ගත්තෝ)

වි. එස්. ජෝර්ජ් වැනි ගෙන උන්න රියල් එක්ස්ප්‍රෙස්ස් සමාගම උංගෙන් කියලා. ඒ කාලේ පදනමේ ලෙමයෙක් හිටියපු අමාපරෙන් ආපු. ඒ ලෙමයා ඉඳල කියන්නෙ වෝර් ජෝයා එහෙක වෙඩි සඳ්ද මැද්දේද. එහෙම එවුන්ගේ පවුල අස්සෙ මුදුසික් තියනවා. උන්ට සුප්පු ගහලා ස්වර හත පොවන්ඩ් ඕනෙ නෑ. හිලියම් ගහලා පුම්බලා අසසට විදින්න ඕනෙ නෑ. මේ ලෙමයි බී.එම්.අයි.සී.එම්. එසේ ගරාජ් එසේ ඉඳලා සින්ත් කරද්දී මේන් ශේඛ එකට සඳ්දේ ඇහෙනවා. මාස්ටර් උංච බලාගන්නා තමාගෙ ලෙමයි වෛ. මාස්ටර්ගෙ ඇතුළේ හිටපු මනුෂ්‍යයා වෙනම සට්ටි කරන්න ඕනෙ.

කළුරේ වේගෙන එනවා. අර සිංදුව දැමුද ආයෝ?

රයිට්.

සුරියා සේම පායා
දුක් හිරු කිරණ විසිදා
මහපොළොවේ ගුණිම හඳුනා
තුන්කල් ම දකින මිනිසා
හඳුනාගත්තෝන්
අසීමිත මිනිසා නුබයි

ගියත් නික්මී
සමුනොගත් මිනිසා නුබයි *

එහෙතරම් විසිමරමු.
සෙව් වෙමු ආයි. ■

* හඩ - අමරසිරි පිරිස්, මොයියා - දර්ශන රුවන්
දිසානායක, පද - අමල කේතුවර

සාගරයේ වැසි වනාන්තර

යාකෑ කෙලින්ම සහ වක්‍රාකාරව පරිසර විනාශයට බලපවත්වන භේදකාරකයක් රැසකි.

වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මේ ගැන විශාල ප්‍රවාරයක් ලබාදී ඇතද, අකෘත්‍ය ඕනිසාගේ ආත්මාර්ථකාමී ක්‍රියාකාරකයන් හමුවේ දිනෙන් දින විනාශයට ලක්වන මෙම සමුද්‍ර පරිසරය රැකගැනීම ඉමහත් ගැටළුවක් වී ඇත. වෙරළාසන්න ප්‍රදේශවල ජනතාව මේ සම්බන්ධව දැනුවත් කිරීම, පාසල් ප්‍රමුඛ දැනුවත් කිරීම, මෙන්ම වඩා විනාශයට බලපාන ධීවර කර්මාන්ත සඳහා විකල්ප ස්ථාන තෝරාදීමද ඉතාම වැදගත්වේ.

ලෝකයේ විශාලතම කොරල් පරාස වන්නේ ඕස්ට්‍රේලියාවේ හැගෙනහිර වෙරළට සමාන්තරව කි.මී: 2500ක් දුරට විහිදෙන මහා බාධක පරාසය (Great Barrier Reef) නමුත් ජපෝ විවිධත්වය අනුව බලන විට ඉන්දුනීසියාවේ කොරල් පරාසවලට වඩා අඩු විවිධත්වයක් මෙහි ඇත. ඉන්දුනීසියානු සමුද්‍ර පීච් විවිධත්වය මහා බාධක පරාසට වඩා 10%කින් වැඩිය.

කොරල් පරාවල පීච් හා අපීච් කොරල් ජනාවාස දක්නට ලැබේ. ඔවුන් හා සහජීවකයන් යුතුව දිවෙවන සයනොසයිසියෝ කලාපයට අයත්වන ඇල්ගී ජනාවාසද ඇත. දහවල හිරු රශ්මියේදී ඇල්ගී සවිඛිණි කාර්යයන් සඳහා පිබිදී සිටින අතර, රාත්‍රියේදී අඟුණේ වීම් වලට කොරල් බුහුළුවේ.

අතර, වයස සමුද්‍ර ජෛව විවිධත්වයට ප්‍රබල තර්ජනයක් ව ඇත.

4. නොගැඹුරු මුහුදේ සිදුකරන විවිධ ඉදිකිරීම්. ධීවර වරායන්, නැව් තටාකාංගයන්, වෙරළ අවට සිදුවන ආරක්ෂිත කටයුතු සඳහා සිදුවන ඉදිකිරීම් මෙන්ම වරාය පුළුල් කිරීම වැනි කටයුතු වලින්ද මෙම කොරල් පරාවලට අධික අලාභනාති සිදුවේ. මේවා නැවත ප්‍රතිසංස්කරණය කල නොහැකි අලාභනාතිය. උදා :-

- 1 - රැමස්සල ආශ්‍රිත කොරල්පරාස (ගාළු මාර්ග පුළුල් කිරීම)
- 2 - ත්‍රිකුණාමලය නාවික කඳවුර ආශ්‍රිතව පුළුල් කිරීම

5. ධීවර කර්මාන්තය. නොගැඹුරු මුහුදු ආශ්‍රිත මාළුදැල් කර්මාන්තයද කොරල් පරාවල විනාශයට කෙලින්ම සහ වක්‍රාකාරව බලපාන තවත් එක් තර්ජනයකි. සමහර විශාල කොරල් පරාස ආශ්‍රිතව මෙම කර්මාන්තය පැතිරී නැතත් දැනට ඔසිවෙමින් පවතින නොගැඹුරු නිශ්චල සමුද්‍රයේ අළුත් කොරල්පරාස බිහිවීමට මෙම දැල් කර්මාන්තය දරුණු බාධකයක් විය හැක. එමෙන්ම කොරල්පරාවල ජෛව විවිධත්වයට මෙම කර්මාන්තය හිසා වල්ලවිය හැකි බලපෑම බොහෝය.

6. සුරලත් මත්ස්‍ය කර්මාන්තය. කොරල් පරාස ආශ්‍රිතව පීච්වත්වන අලංකාර මසුන් ඇල්ලීමට හා විකිණීමට වෙරළබඩ ජනයා පෙලඹීම මත මෙකී පරිසරයේ ජෛව විවිධත්වයට විවිධ තර්ජන වල්ලවිය හැක. එමෙන්ම අල්ලනවාටත් වැඩි මසුන් ප්‍රමාණයක් හිඳගැනීම විනාශවී යාම හිසා වීම මසුන් වීම ස්ථාන තරුණයා (යාමට හා වඳවී යාමට ඇති ඉඩකඩ වැඩිය. සමහරවිට මුළු විශේෂයන්ම වඳවී යාහැකි තත්වයක් උද්ගත වන්නේ පරිසරයට ආවේණික මසුන් විශේෂ වලටය.

7. නුඹු කර්මාන්තය. නුඹු කර්මාන්තයට සාගර කොරල් පරාස කැඩීම් තුල වක වල්ලේම සිදුවන විනාශය ගැන තවදුරටත් කිවයුතු නැත.

8. වෙරළ බාධකය හිසා සිදුවන කොරල් පරාස බාධකය හිසා සිදුවන කොරල් පරාස විනාශවීමද එක් වක්‍රාකාර විනාශක ප්‍රතිඵලයකි. වෙරළ තීරයට කිට්ටුවෙන් ඇති කොරල් පරාස මෙම බාධකය හිසා විනාශයට හා අපයෝජනයට භාජනයවේ. නොගැඹුරු මුහුදු පත්ල හරහා වන ඩෝට්ටු වැනි ප්‍රවාහන මාර්ගයන් හිසාද, ඒවාට බාධක පරාසය ඉවත්කිරීම තුල සිදුවන විනාශය හිසාද මෙම සුවිශේෂී සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති අවදානමට ලක්වී ඇත.

කොරල් පරාස විනාශවීම තුල සමුද්‍ර පීච් හිඳීම ගෙවල් විනාශවීම, කොරල් පරාස ආශ්‍රිත සමුද්‍ර පීච් හැඩ පද්ධතිය විනාශවීම, එම භේදවෙන්ම සිදුවන වෙරළ බාධකය ඉක්මන්වීම

මහා බාධක පරාස ආශ්‍රිතව පුළුල් වන කොරල් පරාස

ක්‍රියාත්මක වී සවිඛිණි ආහාර සොයාගැනීමේ කාර්යාලය ඇරඹයි. මෙම ඇල්ගී වැනි වලින් මුහුදු ජලයට අවශ්‍ය ඔක්සිජන් ප්‍රමාණයෙන් 3/4 ක් සපයනු ලබයි. මෙසේ සලකන විට කොරල්පරාවලින් මුළු මහත් සමුද්‍ර පීච් පද්ධතියම පාලනය කා කලමනාකරණය කරනු ලබයි.

හිරිතාගාර ආවරණය හිසා ලෝකයේ කොරල් ග්‍රහණයෙන් 1/4ක්ම වඳවී යාමට ලක්ව ඇත. පෝලන්තයේ පොස්නාන් (Poznzn) හි 2008 දෙසැම්බර් 10 වනදින පැවැති වත්සව ජාතීන්ගේ දේශගුණික සම්මන්ත්‍රණයට, ගෝලීය කොරල් පරාස අධ්‍යයන ජාලයේ නියෝජිතයන් පැවසූහ. වැඩිවන ගෝලීය උණුසුම්කරණ තත්වයන් පාලනය කිරීම සඳහා සම්මුඛවේ සහභාගිත්වයට බලපෑමක් ඇතිකිරීමට ඔවුහු උත්සහ කරති.

මෙම තත්වය යටතේ ඉදිරි වසර 20 - 40 අතර කාලය තුල කොරල්පරාස විනාශය ඉක්මන් වුවහොත් ඒ මග යැපෙන මිලියන 500ක ජනතාවගේ ජීවිත වලටද දැඩි තර්ජන වල්ලවීම නොවැලැක්විය හැකිවූයේ මෙන්ම, සමුද්‍ර ජෛව විවිධත්වය සහමුලින්ම හැකිවියාමටද ඉඩ ඇත.

අධ්‍යයන කමිටු සම්බන්ධීකාරක කලාපීය විල්කින්සන් මහතාගේ අදහසට අනුව වෙනස්වන දේශගුණික තත්වයන් සඳහා ඉක්මනින් හැඩගැසීමේ හැකියාවක් (පරිසර අනුවර්තනය) කොරල් බුහුළු ගහණවලට ඇතිවුවද ඊට අමතරව සිදුවන විනාශකාරී ඕනිස් ක්‍රියාකාරකම් හිසා සිදුවන විනාශය හමුවේ ඔවුන්ගේ හැඩගැසීමේදී තර්ජනයට ලක්වී ඇති බවයි. එමෙන්ම පරිසර අනුවර්තනයෙන් සිදුවන යහපතද අවම වන බවයි.

නිලමණි ද සිල්වා